

מסכת סנהדרין

פרק ח

א. בן סורר ומורה, מאימתי נעשה בן סורר ומורה, משיביא שתי שערות ועד שיקרי זקן, התחתון ולא העליון, אלא שדברו חכמים בלשון נקיה, שנאמר (דברים כא), כי יהיה לאיש בן, בן ולא בת, בן ולא איש. הקטן פטור, שלא בא לכלל מצות:

ב. מאימתי חייב, משיאכל טרטימר בפשר וישתה חצי לג יין האיטלקי. רבי יוסי אומר, מנה בפשר ולג יין. אכל בחבורת מצוה, אכל בעבור החודש, אכל מעשר שני בירושלים, אכל גבלות וטרפות, שקצים ורמשים, אכל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שלא נפדו, אכל דבר שהוא מצוה ודבר שהוא עברה, אכל כל מאכל ולא אכל בפשר, שתה כל משקה ולא שתה יין, אינו נעשה בן סורר ומורה, עד שיאכל בפשר וישתה יין, שנאמר (דברים כא) זולל וסבא. ואף על פי שאין ראיה לדבר, זכר לדבר, שנאמר (משלי כג) אל תהי בסבאי יין בזללי בפשר למו:

ג. גִּנֵּב מִשָּׁל אָבִיו וְאָכַל בְּרִשּׁוֹת אָבִיו, מִשָּׁל אֲחֵרִים וְאָכַל בְּרִשּׁוֹת אֲחֵרִים, מִשָּׁל אֲחֵרִים וְאָכַל בְּרִשּׁוֹת אָבִיו, אֵינוֹ נֶעְשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה, עַד שְׁיִגְנֹב מִשָּׁל אָבִיו וְיֹאכַל בְּרִשּׁוֹת אֲחֵרִים. רַבִּי יוֹסִי בֶּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, עַד שְׁיִגְנֹב מִשָּׁל אָבִיו וּמִשָּׁל אִמּוֹ:

ד. הָיָה אָבִיו רוֹצֵה וְאִמּוֹ אֵינָה רוֹצֵה, אָבִיו אֵינוֹ רוֹצֵה וְאִמּוֹ רוֹצֵה, אֵינוֹ נֶעְשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה, עַד שְׁיִהְיוּ שְׁנֵיהֶם רוֹצִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם לֹא הָיְתָה אִמּוֹ רְאוּיָה לְאָבִיו, אֵינוֹ נֶעְשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה. הָיָה אֶחָד מֵהֶם גֵּדֵם אוֹ חֲגֹר אוֹ אֵלֶם אוֹ סוּמָא אוֹ חֲרָשׁ, אֵינוֹ נֶעְשֶׂה בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים כ"א) וְתִפְשׁוּ בּוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ, וְלֹא גִדְּמִין. וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ, וְלֹא חֲגָרִין. וְאָמְרוּ, וְלֹא אֶלְמִין. בְּנִינוּ זֶה, וְלֹא סוּמִין. אֵינָנוּ שׁוֹמְעִים בְּקִלְנוּ, וְלֹא חֲרָשִׁין. מִתְרִין בּוֹ בְּפָנֵי שְׁלֵשָׁה וּמִלְקִין אוֹתוֹ. חֲזַר וְקִלְקַל, נִדּוֹן בְּעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה. וְאֵינוֹ נִסְקָל עַד שְׁיִהְיוּ שֵׁם שְׁלֹשָׁה הָרֵאשׁוֹנִים, שְׁנֵאמַר (שֵׁם) בְּנִינוּ זֶה, זֶהוּ שְׁלֹקָה בְּפָנֵיכֶם. בָּרַח עַד שֶׁלֹּא נִגְמַר דִּינוֹ וְאַחֵר כָּף הַקִּיף זָקוֹן הַתַּחְתּוֹן, פְּטוֹר. וְאִם מִשְׁנַגְמַר דִּינוֹ בָּרַח וְאַחֵר כָּף הַקִּיף זָקוֹן הַתַּחְתּוֹן, חֵיב:

ה. בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה נִדּוֹן עַל שֵׁם סוּפּוֹ, יָמוּת זִכָּאִי וְאֵל יָמוּת חֵיב, שְׁמִיתָתוֹ שֶׁל רְשָׁעִים הִנָּאָה לָהֶן וְהִנָּאָה לְעוֹלָם, וְלִצְדִּיקִים, רַע לָהֶן וְרַע לְעוֹלָם. יֵין וְשִׁנָּה לְרְשָׁעִים, הִנָּאָה לָהֶן וְהִנָּאָה לְעוֹלָם, וְלִצְדִּיקִים, רַע לָהֶן וְרַע לְעוֹלָם. פְּזוּר לְרְשָׁעִים, הִנָּאָה לָהֶן וְהִנָּאָה לְעוֹלָם, וְלִצְדִּיקִים, רַע לָהֶן וְרַע לְעוֹלָם. כְּנוּס לְרְשָׁעִים, רַע לָהֶן

וְרַע לְעוֹלָם, וְלִצְדִּיקִים, הַנָּאָה לָהֶן וְהַנָּאָה לְעוֹלָם. שְׁקוּט לְרִשְׁעִים,
רַע לָהֶן וְרַע לְעוֹלָם, וְלִצְדִּיקִים, הַנָּאָה לָהֶן וְהַנָּאָה לְעוֹלָם:

ו. הָבָא בַּמַּחֲתָרֶת גְּדוֹן עַל שֵׁם סוּפוֹ. הִיָּה בָּא בַּמַּחֲתָרֶת וְשָׁבַר אֶת
הַחֲבִית, אִם יֵשׁ לוֹ דָּמִים, חֵיב. אִם אֵין לוֹ דָּמִים, פָּטוּר:

ז. וְאֵלֹהֵי הֵן שִׁמְצִילִין אוֹתָן בְּנִפְשָׁן, הָרוּדָף אַחֵר חָבְרוּ לְהַרְגּוֹ, אַחֵר
הַזִּכּוּר וְאַחֵר הַנִּעְרָה הַמְּאֻרָּסָה. אָבֵל הָרוּדָף אַחֵר בְּהִמָּה, וְהַמְחִלֵּל
אֶת הַשַּׁבָּת, וְהַעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, אֵין מְצִילִין אוֹתָן בְּנִפְשָׁן: